

ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБОВЕЦЬ У РЕСПУБЛІЦІ ЛАТВІЯ

(представлено к.ф.н. доц. Яцик І.С.)

Латвія - держава в Східній Європі, офіційна назва якої – Латвійська Республіка. Розташована на сході Балтійського моря, на північному сході Європейського союзу. Займає більшу частину історичної Лівонії, межує із Естонією, Литвою, Білоруссю і Росією. У середньовіччі й ранньому часі перебувала під владою Лівонського ордену, Речі Посполитої, Швеції, Курляндського герцогства та Російської імперії. 21 серпня 1991 року, внаслідок розвалу СРСР, відновила власну незалежність. Столиця – Рига, найбільше місто східної Балтики. Основний закон – Конституція 1922 року, існує демократична президентсько-парламентська республіка. Провідними галузями економіки у Латвії є сільське господарство, автомобілебудування, туризм. Член ООН, Всесвітнього банку і Міжнародного валютного фонду, Ради Європи, НАТО і ЄС. Державний устрій Латвії складається з Президента, який є головою держави, Прем'єр-міністра – голови уряду, Кабінету міністрів, Сейму – законодавчого органу, Вищого суду та Конституційного суду. Латвія – індустріально-аграрна країна. Транспорт – залізничний, автомобільний, річковий, морський. Головні порти – Рига, Вентспіле, Лієпая. Міжнародний аеропорт – м. Рига. Латвія поділяється на 110 країв і 9 республіканських міст. Краї в свою чергу поділяються на 494 волості [1].

У Латвії існує закон «Про державну цивільну службу», який регулює діяльність державних службовців. Згідно до статті 3 цього закону цивільний службовець – це особа, яка у Державній канцелярії, у міністерстві, секретаріаті віце прем'єр міністра або міністра спеціального призначення, або у інституціях публічної адміністрації підпорядковується та контролюється міністром, віце прем'єр міністром, міністром спеціального призначення та здійснює розробку секторальної політики або стратегії, координацію секторальної діяльності, розподіл або контроль за фінансовими ресурсами, розробку законопроектів або контроль за їх виконанням, видання адміністративних актів, підготовку або прийняття важливих рішень, пов'язаних з правами людей.[2, с. 454]

У частині другій статті 3 закону «Про державну цивільну службу» прописується, що у спеціальній державній цивільній службі цивільний службовець – це особа, яка виконує функції, визначені у частині 1 цієї статті, у дипломатичній та консульській службі, у службі державних доходів, поліції, прикордонній службі, пожежній, рятувальній та тюремній службі. Також згідно до 3 статті прем'єр-міністр, міністр, міністр спеціального призначення, віце-прем'єр-міністр, державний міністр, парламентський секретар та особи, які надають секретаріальні послуги для цих посадових осіб, не є цивільними службовцями. [2, с.455]

Відповідно до статті 7 закону «Про державну цивільну службу» обов'язковими вимоги до кандидатів на посаду у цивільній службі може

претендувати особа, що: є громадянином республіки Латвія; яка добре володіє латвійською мовою; має вищу освіту; не досягла пенсійного віку, передбаченого Законом; не має судимості за умисний злочин, реабілітована, або чиє покарання було пом'якшене або відкладене; не була звільнена з посади у цивільній службі судом у кримінальній справі; не визнана недієздатною згідно процедури, передбаченої Законом; не була на постійній основі службовцем секретних служб, розвідувальних або контррозвідувальних служб колишнього СРСР, Латвійської РСР та зарубіжних країн; не є і не була членом організацій, заборонених судом або законами; не є родичем керівника інституції або безпосереднього керівника [2, с.456].

Особливістю державної служби у Латвії є те, що існує Адміністрація державної цивільної служби, яка безпосередньо здійснює державну службу. Також до особливостей можна віднести те, що у Латвії існують школи публічної адміністрації, які забезпечують виконання державної політики у сфері навчання цивільних службовців. Згідно до статті 4 закону «Про державну цивільну службу» адміністрація державної цивільної служби – це інституція публічної адміністрації, яка під наглядом міністра, уповноваженого Кабінетом Міністрів, повинна впроваджувати державну політику у державній цивільній службі [2, с. 455].

У частині першій 5 статті закону прописується, що школа публічної адміністрації – це інституція публічної адміністрації, яка під наглядом міністра, уповноваженого Кабінетом Міністрів, забезпечує виконання державної політики у сфері навчання цивільних службовців з метою підготовки високопрофесійних цивільних службовців. Відповідно до частини другої 5 статті латвійська школа публічної адміністрації має наступні функції: 1) розробляти навчальні програми для цивільних службовців; 2) координувати та забезпечувати навчальний процес для цивільних службовців; 3) розробляти проекти нормативних актів, концептуальних документів, доповіді, програми та інші документи, що стосуються питань навчання [2, с.455].

Список використаних літературних джерел:

1. Латвія [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D0%B0%D1%82%D0%B2%D1%96%D1%8F>.

2. Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України / За заг. ред. Тимощука В.П., Школика А.М. – К.: Конус Ю, 2007. – 735 с.

БРОДЗЬ Надія Олександрівна – студентка 1-го курсу Житомирського державного технологічного Університету, спеціальність «Публічне управління та адміністрування».